

Folketinget
lov@ft.dk

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sim@sim.dk
www.sim.dk

Sagsnr.
2015 - 9617

Valgklage fra Jørgen Stig Henriksen

Doknr.
295966

Fra Jørgen Stig Henriksen, Jagtvænget 46 a, 6710 Esbjerg V, har Social- og Indenrigsministeriet modtaget vedhæftede e-mail af 4. december 2015, hvori Jørgen Stig Henriksen har klaget over Københavns Kommune og afstemningsstedet Nyboder Skole i forbindelse med folkeafstemningen den 3. december 2015 om omdannelse af retsforbeholdet til en tilvalgsordning.

Dato
15-12-2015

Det fremgår af klagen, at klager på TV2 News har set et interview med statsminister Lars Løkke Rasmussen fra Nyboder Skole, hvor statsministeren i valglokalet i umiddelbar forlængelse af sin stemmeafgivning argumenterede for et "ja".

Det er endvidere klagers opfattelse, at statsministeren under interviewet stod i umiddelbar nærhed af vælgere, der endnu ikke havde stemt, og at disse – samt vælgere i stemmeboksene – kunne høre statsministerens udtalelser. Endvidere er det klagers opfattelse, at interviewet varede ca. 15 minutter. Endelig har klager anført, at statsministerens udtalelser i valglokalet efter hans opfattelse var udtryk for valgagitation.

Københavns Kommune har i anledning af klagen ved vedhæftede brev af 7. december 2015 bl.a. oplyst, at der på baggrund af erfaringerne fra folketingsvalget i juni 2015 fra valgstyrelsens side var stor opmærksomhed på, at statsministerens stemmeafgivning ikke skulle give anledning til gener for de øvrige vælgere i form af ekstra ventetid eller kamerahold m.fl., som kunne stå i vejen. Derfor var der lagt en plan for statsministerens betjening ved et specifikt valgbord, hvor der var god plads ved siden af, for at få det bedste flow gennem lokalet af de medfølgende journalister og kamerafolk.

Københavns Kommune har desuden oplyst, at valgstyrelsen på interviewtidspunktet ikke var opmærksom på indholdet af statsministerens udtalelser til pressen, og at valgstyrelsen først efterfølgende blev bekendt hermed. Dette skyldtes, at opmærksomheden var rettet mod, at de øvrige vælgere fysisk ugeneret kunne blive betjent ved valgbordene og passere gennem stemmeboksene. Københavns Kommune antager, at det var vanskeligt for andre i valglokalet end journalisterne og kamerafolkene at høre, hvad statsministeren udtalte til pressen.

I forhold til de faktiske omstændigheder omkring interviewet har Københavns Kommune præciseret, at interviewet højst varede nogle få minutter, og at der på det pågældende tidspunkt ikke var vælgere, der stod og ventede på at afgive deres stemme. Københavns Kommune har desuden oplyst, at der på det pågældende tidspunkt ikke var ventetid, hverken ved valgbordene eller stemmeboksene. Endelig har Københavns Kommune oplyst, at det må anses for højst usandsynligt, at vælgere i stemmeboksene ville have kunnet høre, hvad statsministeren sagde.

Københavns Kommune har imidlertid konstateret, at statsministerens udtalelser reelt var udtryk for valgagitation, hvilket kommunen har beklaget. Københavns Kommune har i den forbindelse oplyst, at der fremadrettet vil være særligt fokus både på de fysiske rammer for statsministerens stemmeafgivning og på håndhævelse af forbuddet mod valgagitation.

Social- og Indenrigsministeriet kan i den anledning oplyse, at det følger af § 99, stk. 1, i lov om valg til Folketinget (folketingsvalgloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 369 af 10. april 2014, at afstemningen på afstemningsdagen finder sted i overensstemmelse med reglerne i kapitel 7 for folketingsvalg.

Folketingsvalglovens § 50 lyder således:

"§ 50. Valgstyrelserne kan bestemme, at der i stemmelokalet foruden de personer, som forestår afstemningen, kun må opholde sig vælgere, der skal afgive stemme. Endvidere kan valgstyrelserne begrænse antallet af tilstedeværende vælgere, når ordensmæssige hensyn kræver det. Valgstyrelserne påser, at vælgerne ikke udsættes for valgagitation eller anden form for holdningsmæssig påvirkning i valglokalerne eller andre steder i umiddelbar tilknytning hertil. De tilstedeværende skal i øvrigt rette sig efter valgstyrelsernes anvisninger."

Af Social- og Indenrigsministeriets vejledning nr. 10724 af 5. oktober 2015 om afholdelse af folkeafstemning torsdag den 3. december 2015 om omdannelse af retsforbeholdet til en tilvalgsordning fremgår af afsnit 7.5. bl.a. følgende:

"Påbuddet for valgstyrelserne om at sørge for, at vælgerne ikke bliver udsat for valgagitation, blev ved en lovændring i 2012 (se § 3 i lov nr. 1252 af 18. december 2012) udstrakt til også at gælde enhver anden form for holdningsmæssig påvirkning. Der er dog alene tale om en kodificering af de almindelige valgretlige grundsætninger om neutralitet med hensyn til de ydre omstændigheder ved valghandlingens afvikling, som valgstyrelserne hidtil også er blevet påbudt at bidrage til at opretholde i ministeriets vejledninger om afholdelse af valg og folkeafstemninger. Forbuddet mod valgagitation og anden holdningsmæssig påvirkning af vælgeren indebærer således, at der ikke må uddeles propagandamateriale eller hænges valgplakater op eller på anden måde udøves egentlig valgagitation i de nævnte lokaliteter eller de umiddelbare adgangsveje hertil, f. eks. gange, trapper samt efter omstændighederne skolegårde og lignende. [...]

[...]

Også holdningsmæssig påvirkning fra andre vælgere er omfattet af forbuddet. Det er dog forudsat i loven, at valgstyrelserne alene skal skride ind, når manifestationerne er af en vis påtrængende karakter. At vælgere, der møder op for at stemme, bærer emblemer, mærkater eller lignende med opfordringer til at stemme ja eller nej eller har deres mobiltelefoner, smartphones, tablets m.v. tændte, er normalt ikke i sig selv nok til, at valgstyrelserne skal skride ind."

Af den nævnte vejledning fremgår endvidere af afsnit 7.10. bl.a. følgende:

"Valgstyrelserne skal også sikre, at pressen ikke får adgang til stemmelokalerne på en måde, der strider mod forbuddet i lovens § 50 mod valgagitation eller anden form for holdningsmæssig påvirkning i valglokalerne eller andre steder i umiddelbar tilknytning hertil, se afsnit 7.5. og 7.9. ovenfor. Hvis pressen får adgang til stemmelokalerne, skal valgstyrelserne sikre, at pressen først henvender sig til vælgerne, efter at disse har stemt, at vælgerne kun afbildes/medvirker i reportagen efter eget ønske, og at reportagen fra stemmelokalerne ikke får karakter af valgagitation over for de vælgere, der er til stede i lokalet.

Valgstyrelserne skal endvidere sikre, at pressens eventuelle tilstedeværelse kan ske uden gene eller ulempe for vælgerne under hensyn til valghandlingens uforstyrrede afvikling i ro og orden."

Det er Social- og Indenrigsministeriets opfattelse, at statsministerens udtalelser i valglokalet på Nyboder Skole er omfattet af folketingsvalglovens § 50.

Social- og Indenrigsministeriet har noteret sig, at Københavns Kommune har beklaget hændelsen, og at kommunen har oplyst, at der fremadrettet vil være særligt fokus på håndhævelse af forbuddet mod valgagitation og anden holdningsmæssig påvirkning af vælgerne. Ministeriet kan i den forbindelse tilslutte sig grundlaget for kommunens beklagelse.

Københavns Kommunes udtalelse giver herefter ikke Social- og Indenrigsministeriet anledning til yderligere bemærkninger.

Klageren er herfra underrettet om, at sagen oversendes til Folketinget.

Med venlig hilsen
Nikolaj Stenfalk

KØBENHAVNS KOMMUNE
Kultur- og Fritidsforvaltningen
Sekretariat og Presse

Social- og Indenrigsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

07-12-2015

Sagsnr.
2015-0277548

Dokumentnr.
2015-0277548-2

Udtalelse vedr. klage over valgagitation på Nyboder Skole ved folkeafstemningen 3. december 2015

Jørgen Stig Henriksen har ved e-mail af 4. december 2015 klaget over, at statsminister Lars Løkke Rasmussen udøvede valgagitation i afstemningslokalet på Nyboder Skole under folkeafstemningen den 3. december 2015.

Om de faktiske omstændigheder kan det oplyses, at der, belært af erfaringerne fra folketingsvalget i juni 2015, fra valgstyrelsens side var stor opmærksomhed på, at Lars Løkke Rasmussens stemmeafgivelse ikke skulle give anledning til gener for de øvrige vælgere i form af ekstra ventetid eller kamerahold m.fl., som kunne stå i vejen. Derfor var der lagt en plan for Lars Løkke Rasmussens betjening ved et specifikt valgbord, hvor der var god plads ved siden af, for at få det bedste flow gennem lokalet af de medfølgende journalister og kamerafolk.

Da opmærksomheden var rettet mod, at de øvrige vælgere fysisk ugeneret kunne blive betjent ved valgbordene og passere gennem stemmeboksene, opdagede valgstyrelsen desværre ikke, hvad det var, Lars Løkke Rasmussen talte med pressen om, men blot at han og hans følge ikke var i vejen for nogen. Det må således antages, at det var vanskeligt for andre end journalisterne og kamerafolkene at høre, hvad der egentlig blev sagt.

Det var først senere, da valgsekretæren blev ringet op af valgsekretariatet, at det blev kendt for valgstyrelsen, hvad Lars Løkke Rasmussen havde sagt i afstemningslokalet.

I forhold til Jørgen Stig Henriksens konkrete oplysninger i hans e-mail må det præciseres, at episoden højst varede nogle få minutter, og at der ikke var vælgere, der stod og ventede på at afgive deres stemme. Der var således på dette tidspunkt absolut ingen ventetid, hverken ved valgbordene eller stemmeboksene. Det må også anses for højst usandsynligt, at vælgere i stemmeboksene ville have kunnet høre, hvad Lars Løkke Rasmussen sagde.

Ikke desto mindre må det konstateres, at der reelt fandt valgagitation sted fra statsministerens side, hvilket skal beklages. Der vil fremadrettet være særligt fokus både på de fysiske rammer for Lars Løkke

Sekretariat Rådhus

Københavns Rådhus,
Rådhuspladsen 1
1599 København V

Mobil
2625 9073

E-mail
dkrabb@kff.kk.dk

EAN nummer
5798009780515

www.kk.dk

Rasmussens stemmeafgivelse og på håndhævelse af forbuddet mod valgagitation.

Med venlig hilsen

Dennis Krabbe Sørensen
Specialkonsulent, cand.jur.

-- AKT 295330 -- BILAG 1 -- [Klage over folkeafstemningen den 3. december 2015 på Nyboder Skoles afstemning...] --

Til: Fælles funktioner (sim@sim.dk)
Fra: Jørgen Stig Henriksen
Titel: Klage over folkeafstemningen den 3. december 2015 på Nyboder Skoles afstemningssted
Sendt: 04-12-2015 11:19:11

Esbjerg, den 4. december 2015

Folketinget

att. Social- og Indenrigsministeriet

Det fremgik af udsendelse i TV 2 News den 3. december 2015, at statsminister Lars Løkke Rasmussen i umiddelbar forlængelse af sin stemmeafgivelse på Nyboder Skole gav interview over for en kreds af journalister, hvorunder han argumenterede for et JA ved den igangværende folkeafstemning.

Episoden, der strakte sig over ca. et kvarter, afsluttedes kl. ca. 12,24. Statsministeren stod under hele seancen i afstemningslokalet umiddelbart ud for stemmeboksene og i umiddelbar nærhed af vælgere, der stod og ventede på at komme til at afgive deres stemme, og som - ligesom vælgere i stemmeboksene - ikke kunne undgå at påhøre statsministerens argumentation for et JA.

Det er min opfattelse, at der var tale om valgagitation som den i folketingsvalglovens § 50, 3. pkt. omhandlede, og jeg skal hermed tillade mig at påklage dette forhold.

Med venlig hilsen

Jørgen Stig Henriksen

